

SÍRAN NIKELNATÝ

Synonyma:

Nikl sulfát, Nickel sulfate, Niccolum sulfuricum, Niccoli sulfas

Přecitlivělost na nikl je hlavní příčinou vzniku alergické kontaktní dermatitidy (ACD) na celém světě. Alergizující látkou jsou ionty niklu. Nikl je tvrdý, stříbřitě lesklý kov, odolný proti korozi. Přidává se za účelem zušlechtnění do mnoha jiných kovů. Tvoří příměs nebo nečistotu prakticky většiny kovů, včetně kovů vzácných. Nikl se používá k povrchové úpravě mnoha předmětů denního použití, pro poniklování nástrojů a pomůcek a k povrchové úpravě přístrojů. Soli niklu se používají jako přísady do bělicích činidel (např. prací prostředky), do barev a glazur a při výrobě minerálních olejů, chemických hnojiv, cementu aj.

Kontaktní dermatitida na nikl se může vyskytovat např. po kontaktu s oděvní bižuterií (zdrhovadla, knoflíky, přívěsky, spony), s bižuterií (náušnice, řetízky, přívěsky, náramky, kovové pásky hodinky), s různými nástroji (nůžky, pinzety, nože, kleště, přístroje) a dalšími kovovými předměty (natáčky, pinetky na vlasy, mince, nábytkové kování, dveřní kliky, klíče vodovodní kohoutky, deštníky). Kontaktní ekzém se může projevit i po styku kůže s klenoty ze stříbra, alpaky a bílého zlata. Nikl se používá v elektroprůmyslu (v galvanovnách, baterie, akumulátory) a v dalších odvětvích průmyslu (chladicí a řezné kapaliny). Lokalizace kontaktní dermatitidy vede k silnému podezření na přítomnost niklové kontaktní dermatitidy, např. výskyt projevů v místech kontaktu s klenoty, brýlemi nebo riflovými čočky. Při přecitlivělosti na nikl lze předměty nahradit jinými materiály např. z plastických hmot. Nezbytné předměty lze opatřit ochranným lakem, návleky, popř. nechat předmět postříbit.

Sdružená přecitlivělost je možná s kobaltem, paladiem nebo chromem. Sloučeniny niklu mohou vyvolat i kožní onemocnění *Erythema multiforme like erupci*, respektive tzv. *airborn contact allergy*.

Velmi praktickou pomůckou pro pacienty se zjištěnou kontaktní dermatitidou na nikl je přípravek „Chemo Nickel test - **Bodový test na přítomnost niklu**“. Jde o velmi rychlý, praktický a spolehlivý test, který umožní pacientovi identifikovat předměty denní potřeby jejichž povrch uvolňuje ionty niklu a vyhnout se tak kontaktu s niklem a tím zamezit vzniku kontaktní dermatitidy niklem vyvolané. Bodový test detekuje volné ionty niklu od množství 10 ppm (částic/milion). Práh sensitivity je u většiny pacientů alergických na nikl vyšší než 11 ppm. Někteří vysoce alergičtí pacienti však mohou reagovat na předměty, které uvolňují množství iontů niklu i pod hranicí citlivosti tohoto testu. Více na www.epitesty.cz.